ЗЗЗМіністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут проблем виховання НАПН України
Рівненський державний гуманітарний університет
Освітньо-ресурсний центр РДГУ
Кафедра педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти

# ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**Матеріали**
**ІІ Всеукраїнської науково-практичної е-конференції**
**з міжнародною участю**
**«Освіта і виховання**
**в інформаційному суспільстві**
**в умовах воєнного та повоєнного стану»**

**15 -16 травня 2024 року**

**Рівне**

УДК 373.3.091.12
П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

**Рецензенти:**
**Канішевська Л.В.,** доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.
**Безкоровайна О.В.,** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

**Професійний розвиток педагога:** збірник матеріалів ІІ Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми ІІ Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівської та студентської молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

***Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.***

***Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.***

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.
Укладання.
© Автори статей, 2024

# МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

**Колодич Сніжана Іванівна,**
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
науковий керівник: к.пед.н., доц. Яковишина Т.В.,
Рівненський державний гуманітарний університет

Процес логіко-математичного розвитку молодших школярів є важливою складовою їхнього навчання та загального розвитку. Під час цього періоду діти формують основи логічного мислення, розвивають математичні навички та вміння, які будуть корисні в їхньому подальшому житті.

Логіка – це наука про закони, форми та прийоми мислення, які забезпечують досягнення об'єктивної істини шляхом міркування та пізнання. На відміну від інших наук, які також вивчають людське мислення, логіка розглядає його як засіб пізнання людиною навколишнього світу. Термін «логіка» вживається для визначення закономірностей об'єктивного світу, а також для визначення чіткості, послідовності й закономірності процесу мислення. Адже будь-яке міркування, позбавлене логіки, стає неправильним.

Так, Н. Баглаєва визначає логіку як «розумну внутрішню побудову людиною судження, здатність доводити правильні й спростовувати неправильні міркування; добирати в ході висловлювання істинні судження-посилки, які ведуть до істинних суджень-наслідків; уміння висловлюватися, спираючись на логічні операції» та обґрунтовує необхідність логічного і математичного компонентів у виховній роботі з дошкільниками [3]

Основними завданнями розвитку логічного мислення молодших школярів є:

- навчити формулювати мету;
- виділяти головне, не фіксуючи уваги на несуттєвому та другорядному;
- аналізувати, синтезувати, порівнювати;

- класифікувати предмети і явища за певними ознаками;
- узагальнювати, розділяти ціле на частини;
- конструювати моделі за схемами, аргументувати свої судження;
- встановлювати причинно-наслідкові зв’язки, висувати припущення та гіпотези.

Логічні уміння – необхідний засіб для освоєння молодшими школярами навколишньої дійсності, засвоєння матеріалу в будь-якій галузі знань, у тому числі й математиці. Вони використовуються для узагальнення та систематизації знань, дають дитині можливість самостійно виводити нове знання з уже засвоєного [1].

Важливою є стимуляція інтелектуального розвитку через логіку та математику. Викладачі та батьки можуть створювати сприятливе середовище, де діти мають можливість досліджувати, розв’язувати задачі та розвивати свої логічні та математичні здібності.

Для молодших школярів гра є найбільш природнім способом навчання. Граючись, вони вчаться порівнювати, класифікувати, робити висновки та розв’язувати проблеми. Ігри, що вимагають логічного мислення та математичних навичок, такі як головоломки, логічні завдання та конструктори, можуть значно сприяти розвитку дитячого розуму.

Ще важливим аспектом є створення зв’язку між математикою та повсякденним життям дітей. Важливо показати їм, як математика застосовується в різних сферах життя, від розваг та спорту до покупок в магазині. Це допоможе дітям усвідомити значення математичних знань і навичок у їхньому житті.

Вагомим аспектом є стимулювання творчого мислення. Логіка та математика не обмежені лише правильними відповідями на завдання. Вони також сприяють розвитку креативності та уяви. Діти можуть пробувати різні підходи до вирішення проблеми, вдосконалювати свої вміння аналізу та

синтезу, що допоможе їм у подальшому навчанні та в розвитку як особистостей.

Ейдетика, або наука про інтуїтивне мислення та формування математичних здібностей, відіграє ключову роль у розвитку раціонального мислення та абстрактного мислення в молодшому шкільному віці.

Основні принципи ейдетики передбачають розвиток мислення через взаємодію з конкретними об’єктами та діями, а також через використання геометричних форм, кольорів, та інших образів. У молодших школярів це може проявлятися через вправи на розміщення об’єктів у просторі, розв’язання геометричних головоломок, та вивчення відносин між числами.

Однією з важливих складових ейдетики є розвиток уяви та образного мислення. Для цього важливо стимулювати уяву дітей через різноманітні завдання, які вимагають використання образів та візуалізації. Наприклад, завдання на порівняння геометричних фігур або побудову образів у геометричному просторі. Також варто звертати увагу на розвиток логічного мислення через вправи на виявлення закономірностей, аналіз ситуацій та розв’язання логічних задач. Наприклад, діти можуть вивчати властивості чисел та встановлювати зв’язки між ними через групування, класифікацію, або послідовності.

На сучасному етапі ейдетизм розглядається як різновид образної пам’яті, що виражається в збереженні яскравих, наочних образів предметів і явищ, коли вони безпосередньо не сприймаються органами чуття [2].

Методи ейдетики ґрунтуються на образному мисленні дитини. Ейдетика налічує близько тридцяти методик і технік, в їх основі покладено застосування різних графічних образів, цікавих ігор, вправ та ін. Ейдетика розглядає навчання як творчий та вільний процес, який відбувається під час ігор – провідного виду діяльності дитини молодшого шкільного віку.

Метод ейдетики побудований на простому принципі: Уява + позитивні емоції = максимально засвоєна інформація. Використовуючи невичерпну дитячу уяву, ми можемо допомогти дітям швидко і надовго засвоювати знання.

Ця методика дозволяє розвивати асоціативно-образну пам’ять здобувачів, мову, спостережливість, скоротити час навчання. Результативність таких занять-тренінгів досить висока. Проводяться вони у формі гри, тому дітям цікаво, вони не стомлюються і швидко засвоюють потрібну інформацію. Отримана інформація надовго залишатиметься в пам’яті і буде легко знайдена в потрібний момент [2].

Особливого обладнання такі заняття не потребують. Основний матеріал – невичерпна уява дитини. Ейдотехніка допомагає вирішити такі основні освітні завдання: розширює творчі можливості дитини завдяки гармонійної роботи лівої (логіка) і правої (творчість, образне мислення) півкуль головного мозку; формує вміння дітей ефективно і самостійно вчитися; підвищує самооцінку дитини завдяки результативності у навчанні, створюючи психологічний комфорт; організовує увагу та допомагає сформувати навички до усвідомленої уяви [2]. Методики ейдетики різноманітні: запам’ятовування слів, текстів, віршів, формул, іншої інформації (впорядкованої та розрізненої).

Отже, процес логіко-математичного розвитку молодших школярів вимагає поєднання ігрових методик, практичних застосувань та стимулювання творчого мислення. Це допоможе створити міцні основи для подальшого успішного навчання та розвитку дитини. Ейдетика грає важливу роль у логіко-математичному розвитку молодших школярів, сприяючи формуванню абстрактного мислення, логічного та математичного мислення, а також розвитку творчих здібностей та уяви. Використання ейдетичних методів у навчанні може допомогти дітям краще розуміти математику та розвивати їхні аналітичні здібності з віком.

Список використаних джерел:

1. Білокобильська Н. Розвиток логічного мислення. *Початкова освіта*. 2000. № 41. С. 3.

2. Іщенко Л., Підлипняк І. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку засобами ейдетики. *Psychology and pedagogy as sciences*

*for the development of the cultural potential of modern society*: Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. С. 148–194.
3. Підлипняк І. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку: особливості освітньо-виховного процесу. *Науковий вісник*. 2017. Вип. 2 (41). С. 194–196.

## ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

**Костолович Марія Ігорівна,**
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри екології, географії та хімії,
Рівненський державний гуманітарний університет

Загострення екологічних проблем зумовлює необхідність підвищення статусу екологічного навчання, формування екологічного стилю мислення і поведінки підростаючого покоління, що є одним з основних завдань сучасної школи [1]. Це передбачає не лише оволодіння екологічними знаннями, а й здійснення діяльності, що сприяє трансформації цих знань у морально-етичні переконання, вміння і навички природоохоронної діяльності, здатність орієнтуватися в екологічних проблемах, відстоювати власну позицію щодо ухвалення рішень у справі збереження й охорони довкілля. Розв’язання цього завдання здійснюється у межах формування в учнів ключових компетенцій для життя.

Формування екологічної компетентності учнів, що передбачає усвідомлення основ екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства,

**З М І С Т**

***Necherda Valeriia Borysivna***
EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES 3

***Zhou Yicheng***
FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION 6

***Акімов Вадим Юрійович***
РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 8

***Береговська Наталія Олексіївна***
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 11

***Боровець Олена Віталіївна***
РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ 15

***Ван Їньцзи***
ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 18

***Верхова Ірина Павлівна***
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ 20

***Власюк Людмила Василівна***
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ 23

***Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна***
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ: НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ 27

***Євтушенко Олеся Миколаївна***
СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 30

***Журба Катерина Олександрівна***
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНСТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ 33

***Іванова Лідія Іванівна***
РУХАНКА ЯК КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 36

***Колодич Сніжана Іванівна***
МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 39

***Костолович Марія Ігорівна***
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 43

***Лаппо Віолетта Валеріївна***
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ 46

***Леус Ірина Валеріївна***
ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ 49

***Лоу Кайвень, Сойчук Руслана Леонідівна***
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ 52

***Ма Їжун***
СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 55

***Маліновська Наталія Василівна***
ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ 58

***Михальчук Таїса Миколаївна***
СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ 60

***Морін Олег Леонідович***
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ 63

***Паска Тарас Валерійович, Паска Андрій Валерійович***
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ 66

***Поличева Юлія Володимирівна***
ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США 70

***Руденко Юлія Олександрівна***
ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 74

***Синьчук Оксана Миколаївна, Мартинюк Марина Іванівна***
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА 77

***Сілкова Ельвіра Орестівна***
ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 83

***Сміцька Оксана Вікторівна***
МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ 88

***Сойко Інна Миколаївна***
ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ 91

***Сойчук Руслана Леонідівна***
НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДҐРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ 94

***Сокол Наталія Валеріївна***
ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 97

***Сорочинська Тетяна Адамівна***
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ 100

***Толочко Світлана Вікторівна***
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ 103

***Трейтяк Дмитро Вячеславович***
ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПОШИРЕННЯ СЕРВІСІВ ШІ 109

***Третяк Оксана Миколаївна, Сюй Чан***
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ПЕДАГОГА 111

***У Сянь***
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ 115

***Хом'як Ольга Анатоліївна, Продан Олена Михайлівна***
ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 118

***Чугай Оксана Леонідівна***
LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ 121

***Шостак Анастасія Володимирівна***
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАЙМЕННИКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 124

***Яковишина Тетяна В'ячеславівна***
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 127

***Яремович Марія Андріївна***
РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ 133

**НАУКОВЕ ВИДАННЯ**

# ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ**
**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

**15-16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ**

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК**
**КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ**
**ВИДРУКОВАНО:**
**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**
**РДГУ**
**ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000**
**НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.**
**ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 14.05.2024 Р.**
**ДРУК ОФСЕТНИЙ.**

**УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.**